

EDUKACINĖS PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis
Programos rengėjas (-ai) (skyrius, pareigos, vardas, pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyresn. specialistė Daiva Kavaliauskienė
Informacija apie programos rengėją (patirtis, išsilavinimas ir kt.)	Išsilavinimas – aukštasis (Vilniaus edukologijos universitetas). 10 metų patirtis organizuojant ir vedant edukacijas onkologinėmis ligomis sergantiems ir sutrikusį vystymąsi turintiems vaikams. Edukacijų „Negalių žodynas“ ir „Apie disleksiją paprastai“ kūrimas ir vedimas.
Kontaktai	d.kavaliauskiene@labiblioteka.lt tel. 8 658 92 712

BENDRA INFORMACIJA APIE EDUKACINĘ PROGRAMĄ

Dalyvių amžius / klasė	9–12 klasės
Grupės dydis	6–20
Trukmė	Iki 2 akademinių valandų
Pritaikymas neįgaliesiems	Programa apie negalias skirta visoms auditorijoms. Esant poreikiui, ji gali būti adaptuota ir negalias turintiems vaikams.
Edukacinės programos anotacija (trumpas edukacijos turinio aprašymas)	2020 metais buvo priimti Švietimo įstatymo pakeitimai, kuriuose numatoma, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. specialiųjų poreikių turintys mokiniai, kaip ir visi kiti, galės lankyti pasirinktą bendrosios paskirties mokyklą, o mokyklos nebegalės atsisakyti jų priimti. Savivaldybės ir mokyklos turi pasiruošti, kad visiems vaikams būtų sukurtos palankios sąlygos. Atsižvelgiant į šiuos pakeitimus, moksleivių švietimas apie negalią turinčius žmones ypač aktualus. Edukacinis užsiėmimas „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“ skirtas vyresnių klasių mokiniams susipažinti su garsiniu vaizdavimu. Siekiant didinti mokinių socialinį sąmoningumą, dalyviams bus akcentuojama meno prieinamumo svarba asmenims, turintiems regos ar kitą negalią, sutrikimą. Įtraukiant dalyvius į diskusijas ir pateikiant lavinamąsias užduotis, bus skatinamas pozityvumas, demokratiškumas, savanorystė, saviraiška ir empatija.
Edukacinės programos temos ir potėmės (pildoma, jei edukacinę programą sudaro daugiau nei viena tema)	

--	--

TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SIEKTINI REZULTATAI

Tikslas (<i>esminis edukacinės programos tikslas, ko siekiama edukacine programa</i>)	Edukacijos „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“ veiklomis ugdyti mokinių savarankiško kultūros pažinimo įpročius, aktualizuojant kitokio kultūros pateikimo ir priėmimo svarbą, supažindinant su kokybiškų kultūros ir meno paslaugų prieinamumo galimybėmis įvairioms visuomenės grupėms.
Uždaviniai (<i>suformulavus ugdymo tikslą, numatomi uždaviniai, kurie nusako, kaip šio tikslo bus siekiama</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Supažindinti vyresnių klasių moksleivius su filmais, papildytais garsiniu vaizdavimu. 2. Edukacijų metu pateikiant savarankiškas užduotis ir aktyviai įtraukiant į kūrybos procesą, suteikti galimybę dalyviams atsakingai ir aiškiai perteikti norimą žinutę, emociją bei vaizdą, taip, kad ji būtų suprantama nematančiam žmogui.
Rezultatai (<i>kokių įgūdžių, žinių įgis ir kokias kompetencijas lavins edukacijos dalyviai</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacijos metu dalyviai įgis žinių apie garsinį vaizdavimą. Sužinos, kaip kuriamas garsinio vaizdavimo aprašas ir kokie pagrindiniai reikalavimai norint tai atlikti kokybiškai. 2. Mokiniai susipažins su garsinio aprašo pritaikymo galimybėmis (teatrai, muziejai, galerijos ir t. t.). 3. Užduotys, atliekamos edukacijos metu, įtrauks dalyvius į kūrybos procesą, suteiks galimybę suprasti, kaip atsakingai, aiškiai perteikti norimą žinutę, emociją ir vaizdą, kad ji būtų suprantama nematančiam žmogui. <p>Lavinamos kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinės. Edukacinės medžiagos pristatymo metu mokiniams bus komunikuojama, kad reikia gerbti kitų žmonių jausmus ir poreikius, padėti kitiems ir mokėti priimti pagalbą, pozityviai bendrauti ir valdyti konfliktus. • Komunikavimo. Edukacijos metu bus akcentuojamas tinkamas kalbos stiliaus ir žodžių pasirinkimas, aiškinamasi, kaip suprasti kūno kalbą, skatinama išsakyti savo ir išgirsti kitų nuomonę. • Asmeninės. Aiškinantis, kas yra audiovizualinis vaizdavimas, bus siekiama didinti mokinių sąmoningumą, lygybės tarp negalią turinčių asmenų ir kitų visuomenės narių suvokimą, skatinama tarpusavio empatija ir tolerancija. • Pažinimo. Susipažinę su garsinio vaizdavimo aprašo ir įgarsinimo pagrindiniais aspektais, dalyviai turės galimybę savo žinias pritaikyti praktikoje. Atlikdami užduotis ir ieškodami reikiamų žodžių nuotraukoms ar rodomam kadru apibūdinti, dalyviai išmoks stebėti, vertinti ir daryti išvadas, susijusias su nereginio žmogaus galimybėmis ir aplinka.

METODINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMĄ

<p>Priemonės ir kaštai (<i>kokios priemonės reikalingos edukacinio užsiėmimo metu, pavyzdžiui, projektorius, popierius, žirklys, dėlionės, rašikliai ir pan. Įvardinama programos sąnaudų kaina vienam dalyviui</i>)</p>	<p>Edukacijos užsiėmimus vedant bibliotekoje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Popieriaus lapai (užduočių pasiruošimui) – yra bibliotekoje. 2. Rašymo priemonės – yra bibliotekoje. 3. Skarelės ar raiščiai akims uždengti – yra bibliotekoje. <p>Edukacinius užsiėmimus vedant virtualioje erdvėje – užduotys atliekamos žodžiu.</p>
<p>Mokymo(-si) metodai (<i>įvardyti mokymo(-si) metodus, naudojamus edukacinėje programoje, siekiant edukacinės programos tikslo ir įgyvendinant uždavinius</i>). <i>Pastaba: patariama pildyti užpildžius programos eigą</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žodiniai mokymosi metodai: aiškinamasis, pasakojamasis, pokalbis. 2. Vaizdiniai metodai: skaidrių demonstravimas. 3. Praktiniai metodai: užduotys.
<p>Edukacinė aplinka (<i>kokioje erdvėje vyksta edukacinė programos, kuo ypatinga edukacinė aplinka, kaip ji papildo edukacinės programos turinį, kaip ją sukuria edukatorius ir / ar dalyviai</i>)</p>	<p>Edukaciniai užsiėmimai vyks Lietuvos aklujų bibliotekos edukacijų arba virtualioje erdvėje.</p>
<p>Programos sąsaja su bendrosiomis ugdymo programomis (<i>kelintos klasės, kokių pamokų turinį papildo / praplečia edukacinė programa</i>)</p>	<p>Programa skirta 9–12 klasių moksleiviams. Papildo lietuvių kalbos ir etikos pamokas.</p>
<p>PRIEDAI (<i>išvardinti pridedamus priedus</i>) <i>Skaidrės, užduočių šablonai, virtualių testų nuorodos, nuorodos į videomedžiagą, edukatoriaus pasakojimo tekstas (pagrindiniai akcentai)</i> <i>Pastaba: jei priedai kito nei WORD formato ir pridedamos medžiagos negalima patalpinti šiame faile, įklijuoti nuorodą į „Google“ diską.</i></p>	<p>Priedas Nr. 1 – Edukacijos „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“ skaidrės https://labiblioteka-my.sharepoint.com/:p/r/personal/d_kavaliauskiene_labiblioteka_lt/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BF95664E1-EE8B-48A7-9097-3E90D650357D%7D&file=Kinas%20neregio%20akimis%20Geras.pptx&action=edit&mobileredirect=true</p>
<p>Edukacinės programos interaktyvumas ir inovatyvumas (<i>kokios šiuolaikinės technologijos naudojamos, kokiais būdais į aktyvią veiklą įtraukiami dalyviai, kas naujo, netikėto</i>)</p>	<p>Edukacijų pristatymo metu pastebėta, kad mokiniai apie regos negalią turinčius žmones žino mažai: neregys naudoja baltą lazdelę ir skaito Brailio raštu. Edukacija „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“ atskleidžia, kaip regos negalią turintys žmonės gali kokybiškai praleisti laiką teatruose, kinuose, muziejuose. Kaip naudodamiesi garsiniu vaizdavimu, neregiai gali „matyti“: pajauti, geriau suprasti ir įvertinti</p>

<p><i>inovatyvaus edukacinėje programoje)</i></p>	<p>įvairius meno kūrinius (filmus, spektaklius, muziejų eksponatus). Garsinis vaizdavimas neregiams suteikia galimybę tapti įtraukesne visuomenės dalimi, lygiaverčiais kultūros vartotojais.</p>
<p>Grižtamojo ryšio fiksavimas <i>(įvardyti, kokia forma bus fiksuojamas grįžtamas ryšys, pavyzdžiui, skiriama laiko dalyvių refleksijai, pokalbiui su dalyviais apie programos turinį ir kokybę, vykdoma anketinė apklausa ar kt.)</i></p>	<p>Kiekvieno užsiėmimo eigoje ir pabaigoje vaikams bus pateikiami klausimai, kuriais bus siekiama išsiaiškinti, kokias emocijas jie patyrė, ką naujo išmoko ir sužinojo. Pasibaigus užsiėmimui edukatorius pasižymi pagrindinius aspektus.</p>
<p>Informaciniai šaltiniai ir literatūra <i>(naudoti ruošiant edukacinę programą ir naudojami edukacinės programos metu)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. „The ultimate guide to audio description“ https://www.3playmedia.com/learn/popular-topics/audio-description/ [žiūrėta 2021-07-19] 2. „Audio description services“ https://www.visionaustralia.org/community/events/audio-description-services [žiūrėta 2021-07-19] 3. „Audio description“ https://www.rnib.org.uk/information-everyday-living-home-and-leisure-television-radio-and-film/audio-description [žiūrėta 2021-07-19] 4. „Audio description of visual information“ https://www.w3.org/WAI/media/av/description/ [žiūrėta 2021-07-19] 5. „The audio description project“ https://adp.acb.org/ [žiūrėta 2021-07-19] 6. „What is audio description“ https://www.youtube.com/watch?v=i_GrYOruY7w [žiūrėta 2021-07-19] 7. „Audio description – How it works?“ https://www.youtube.com/watch?v=O6xrjiNBL3w [žiūrėta 2021-07-19] 8. „Audio description on the Youtube Accessibility“ https://www.youtube.com/watch?v=MZ7YLTGNpao [žiūrėta 2021-07-19] 9. „Sighted people watch movies blind Audio descriptions“ https://www.youtube.com/watch?v=LnCecNG7LRw&t=622s [žiūrėta 2021-07-19] 10. „Audio description tips“ https://ccconlineed.instructure.com/courses/970/pages/audio-description-tips?module_item_id=283850 [žiūrėta 2021-07-19] 11. „A bit about audio description“ https://pubext.dir.texas.gov/portal/internal/resources/DocumentLibrary/PESO%202012%20A%20Bit%20About%20Audio%20Description.pdf [žiūrėta 2021-07-19] 12. „The audio description process“ https://slideplayer.com/slide/17975862/ [žiūrėta 2021-07-19] 13. „Making your conference presentation more accessible to blind and partially sighted people“ https://vocaleyes.co.uk/services/resources/guidelines-for-

	making-your-conference-presentation-more-accessible-to-blind-and-partially-sighted-people/ [žiūrėta 2021-07-19] 14. „Audio description accessibility“ https://www.csun.edu/universal-design-center/audio-descriptions-accessibility [žiūrėta 2021-07-19] 15. „Intro to Audio description“ https://www.3playmedia.com/resources/recorded-webinars/intro-to-audio-description/ [žiūrėta 2021-07-19]
Kita informacija (kita svarbi / papildoma informacija nepamirėta anksčiau, naudingos nuorodos, papildoma medžiaga)	

EDUKACINĖS PROGRAMOS VIENO UŽSIĖMIMO NUOSEKLUS PLANAS

Rekomenduojama pildyti siekiant atskleisti edukacijos programos turinį, parodant, kaip anksčiau aprašyti dalykai bus vykdomi, kaip modeliuojamas ugdymo turinys, parenkami veiksmingi ugdymo metodai ir formos ir pan.

Aprašoma edukacinės programos eiga, įvardijamos pagrindinės dalys, trumpai aprašoma jų esmė, trukmė, kiekvienoje dalyje įvardijama **edukatoriaus ir dalyvių veikla, naudojami ugdymo metodai ir pan.**

EDUKATORIAUS VEIKLA	DALYVIO VEIKLA	PASTABOS
ĮVADINĖ DALIS (trukmė 10 min.)		
Susipažinimas – edukatoriaus prisistatymas. Trumpas pasakojimas apie biblioteką – kuo ji ypatinga. Temos pristatymas ir klausimas, ką mokiniai žino apie garsinį vaizdavimą.	Dalyvių pasisakymai apie garsinį vaizdavimą ir jo pritaikymo galimybes.	
PAGRINDINĖ DALIS (trukmė 60 min.)		
Edukatorius vaizdiniais metodais (skaidrių demonstravimas) pristato edukaciją „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“. Taikant žodinius mokymosi metodus pasakojama apie garsinį vaizdavimą, jo pritaikymą regos negalią turintiems žmonėms, pateikiami pagrindiniai reikalavimai garsiniam vaizdavimui. Taikant žodinius mokymosi metodus stengiamasi, kad patys mokiniai diskusijos metu atrastų teisingus atsakymus.	Demonstruojant skaidres dalyviai atsakinėja į pateiktus klausimus, susijusius su pateikiama vaizdine medžiaga. Atliekant praktinę užduotį dalyviai padalinami į dvi grupes. Viena grupė, pasirinkdama esminius aspektus, siekia perteikti filmo „Šuns tikslas“ ištraukos audiovizualinį vaizdą kitos grupės dalyviams, kurie užrištomis akimis klausosi garsinio takelio. Vėliau grupės apsikeičia vaidmenimis. Po praktinės užduoties dalyviams parodomos parinktų scenų ištraukos su profesionaliu įgarsinimu. Atlikę pateiktas užduotis pokalbio ir diskusijos metu mokiniai stengiasi	

	pagrįsti vienokį ar kitokį savo pasirinkimą ar pastebėjimą.	
BAIGIAMOJI DALIS (trukmė 10 min.)		
Edukacinės programos aptarimas ir grįžtamojo ryšio fiksavimas. Edukatorius pateikia klausimus iš edukaciniame užsiėmime pateiktos mokomosios medžiagos. Taip pat aiškinamasi, kokios naujos žinios buvo įgytos ir kokių žinių dalyviai dar norėtų įgyti.	Dalyviai atsakinėja į edukatoriaus pateiktus klausimus, dalinasi savo esamomis ir naujai gautomis žiniomis, išsako savo nuomonę ir pastebėjimus, kokios informacijos norėtų įgyti kito užsiėmimo metu.	

https://labiblioteka-my.sharepoint.com/:p:/r/personal/d_kavaliauskiene_labiblioteka_lt/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BF95664E1-EE8B-48A7-9097-3E90D650357D%7D&file=Kinas%20neregio%20akimis%20Geras.pptx&action=edit&mobileredirect=true

EDUKACINĖS PROGRAMOS VERTINIMO FORMA

Edukacinės programos pavadinimas	„Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“
Programos rengėjas (-ai) (pareigos, vardas pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyresn. specialistė Daiva Kavaliauskienė
Pateikimo vertinimui data	2021-07-19

EDUKACINĖS PROGRAMOS VERTINIMO FORMA

Vertinimo kriterijus	Kriterijaus rodiklis	Apibūdinimas	Įvertinimas	
			Atitinka / atitinka iš dalies	Neatitinka
Turinys	Programos vertingumas	Planuojama edukacinė programa yra aukštos meninės, kultūrinės ir / ar socialinės ir / ar edukacinės vertės	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
	Aktualumas	Programos turinys yra aktualus tikslinei grupei	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
	Sąsaja su bendrojo	Programa siejasi ir / ar papildomo mokyklinio ugdymo programą	Atitinka JV Atitinka DB	

	ugdymo programomis		Atitinka JG	
Struktūra	Aiški ir nuosekli struktūra, atitinkanti programos turinį	Edukacinė programa yra aiškiai struktūruota, ugdymo metodai ir formos atitinka edukacinės programos turinį	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
Metodai	Skatinamas aktyvus dalyvavimas ir įsitraukimas	Užtikrinamas edukacinės programos dalyvių: įsitraukimas, skatinamas aktyvus dalyvavimas ir interaktyvumas	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
	Dominuoja aktyvūs mokymosi metodai, naudojami naujausios technologijos	Efektyviai taikomi aktyvūs mokymo(-si) metodai ugdantys kūrybiškumą ir kritinį mąstymą, išradingai naudojamos technologijos	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
Kompetencijos	Kultūrinio, meninio ir socialinio sąmoningumo didinimas	Edukacinė programa prisidės prie dalyvių kultūrinio, meninio ir socialinio sąmoningumo didinimo	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
	Kitų kompetencijų lavinimas	Edukacinės programos dalyviai be kultūrinių, meninių ir dalykinių kompetencijų stiprins ir kitas kompetencijas (asmenines, socialines, iniciatyvumo ir kūrybingumo, komunikavimo, pažinimo, mokėjimo mokytis kompetencijas)	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
Pritaikyta aplinka		Edukacija vyksta saugioje ir tam pritaikytoje erdvėje	Atitinka JV Atitinka DB	

		Atitinka JG	
Programos pritaikymas asmenims, turintiems specialiųjų poreikių	Programos rengėjai atsižvelgs ir sieks užtikrinti specialiųjų ugdymo poreikių turinčių asmenų įtrauktį	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
Programoje numatytas dalyvių grįžtamojo ryšio fiksavimas	Programos rengėjai pasirinkta forma (žodžiu arba raštu) atlieka dalyvių apklausą apie programos turinį ir kokybę	Atitinka JV Atitinka JG	Neatitinka DB
Vadovaujama neformalaus švietimo principais	Edukacinės programos kūrėjai, kurdami edukacinę programą, vadovujasi neformalaus švietimo principais	Atitinka JV Atitinka DB Atitinka JG	
Pastabos, pasiūlymai ir komentarai			

Išvados:

Programa atitinka jai keliamus reikalavimus. Yra gana sudėtinga, bet informatyvi ir įdomi, labai reikalinga. (JV)

Programa įtraukianti, informatyvi ir lanksti (gali būti vykdoma ir gyvai, ir nuotoliniu būdu). (DB)

Programa atitinka jai keliamus reikalavimus, ji yra daugiasluksnė, vieno užsiėmimo metu praktiškai ugdomos skirtingos kompetencijos, tai neabejotina šios programos stiprybė. (JG)

Edukacinių programų vertinimo darbo grupės pirmininkas:

Dalia Balčytytė

Informacinių išteklių skyriaus vedėja

Nariai:

Janina Vileikienė

Kultūrinių veiklų kuratorė

Justina Gagarina

Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja

**EDUKACINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ
STEBĖSENOS FORMA**

Edukacinės programos pavadinimas:

Programos koordinatorius (pareigos, vardas, pavardė):

Programos vykdytojas (pareigos, vardas, pavardė):

Rodiklis ir jo aspektai	Vertinimas[1]	Vertinimo pagrindimas
1. Veiklų prieinamumas 1.1. Programos aprašas yra viešai prieinamas lankytojams bibliotekos svetainėje. 1.2. Reguliariai atnaujinama ir patraukliai pateikiama informacija apie teikiamą edukacinę programą bibliotekos svetainėje, kituose viešinimo kanaluose. 1.3. Sudarytos galimybės asmenims, turintiems specialiųjų poreikių ar negalią, patiriantiems socialinę atskirtį ar esantiems rizikos grupėje naudotis edukacine paslauga. 1.4. Jeigu programa yra mokama – taikoma aiški paslaugos kainodara.		

<p>2. Ugdymo tikslai ir pasiekimai</p> <p>2.1. Edukacinės programos turinys, metodai, formos pritaikytos tikslinės grupės poreikiams ir galimybėms. Veiklos užsiėmimo metu vykdomos nuosekliai.</p> <p>2.2. Jeigu programos turinys ar pobūdis reikalauja, taikomi kūrybingi ir inovatyvūs / interaktyvūs metodai.</p> <p>2.3. Edukacinė programa lanksti, esant tam tikroms situacijoms gali vykti ne pagal išankstinį planą, tačiau veiklos dera su planuotu turiniu.</p> <p>2.4. Dalyviai įgyja naujų gebėjimų, ugdomos dalyvių bendrosios kompetencijos bei vertybinių nuostatų.</p>		
<p>3. Darbuotojų kompetencija</p> <p>3.1. Programą parengė ir vykdo bibliotekos specialistai savo kompetencijų ribose.</p> <p>3.2. Programos vykdytojas yra kompetentingas, motyvuotas, gebantis dirbti su auditorija ir patraukliai perteikti žinias.</p>		
<p>4. Fizinė ugdymo(si) aplinka ir priemonės</p> <p>4.1. Užsiėmimai vykdomi edukacinių programų specifikai pritaikytoje aplinkoje arba erdvėse, kurios lengvai pritaikomos pagal programos specifiką.</p> <p>4.2. Erdvės yra saugios, pritaikytos asmenims, turintiems specialiųjų poreikių.</p> <p>4.3. Edukacinėse veiklose naudojama įranga ir priemonės yra saugios ir atitinka programos turinį, dalyvių amžių ar poreikius.</p>		
<p>5. Psichologinė aplinka</p> <p>5.1. Edukacinės veiklos metu kuriama ir palaikoma emocinė ir intelektualinė ugdymą skatinanti aplinka. Užsiėmimo vedėjo ir dalyvių santykis grindžiamas pagarba.</p> <p>5.2. Užsiėmimų dalyviai turi galimybę rodyti iniciatyvą, jaučiasi saugūs ir pasitikintys savimi bei kitais, gali išreikšti savo nuomonę.</p>		

<p>6. Grįžtamasis ryšys</p> <p>Dalyviai ir juos lydintys asmenys turi galimybę vertinti edukacinės programos kokybę ir teikti pasiūlymus jai užtikrinti. Atsižvelgiant į šiuo duomenimis tobulinama vykdoma edukacinė programa ir kuriamos naujos.</p>		
---	--	--

Data

Išvados:

.....

.....

.....

.....

.....

[1] Atitinka – TAIP, neatitinka – NE / ARBA Apibendrinamąjį vertinimą rekomenduojama išreikšti trimis lygiais – aukštas / vidutiniškas / žemas.